

Beleid

Algemeen pedagogisch beleid

Dit document is afgedrukt op 05-06-2018.

Inhoud

De pedagogische cirkel.....	6
1. Visie Kibeo	7
Dichtbij.....	7
Vertrouwd.....	7
Goed verzorgd	7
Leuk	7
2. Pedagogische hoofddoelstellingen Kibeo.....	8
2.1 Theoretische achtergrond	8
2.2 De pedagogische cirkel.....	8
2.3 Samenwerking en overleg met andere organisaties.....	8
2.4 Gezonde leefstijl.....	10
3. Opvang in groepen	11
3.1 Opvangvormen	11
3.2 Beschrijving opvangvormen	11
3.2.1 Kinderdagopvang	11
3.2.2 Buitenschoolse opvang	11
3.2.3 Thematische buitenschoolse opvang	12
3.2.4 VakantiemiX (buitenschoolse opvang in de schoolvakantie).....	12
3.2.5 Buitenschoolse opvang met extra begeleiding.....	12
3.2.6 Gastouderopvang	13
3.2.7 Reformatorische kindercentra.....	13
3.2.8 Integraal kindcentrum	13
3.3 De (stam)groep.....	13
3.4 Opendeurenbeleid	14
4. Pedagogische kwaliteit.....	16
4.1 Veiligheid	16
4.1.1 Fysieke veiligheid	16
4.1.2 Emotionele Veiligheid	16
4.2 Sociale competentie (vaardigheid)	17
4.2.1 Samen met andere kinderen	17
4.2.2 Kinderparticipatie.....	17

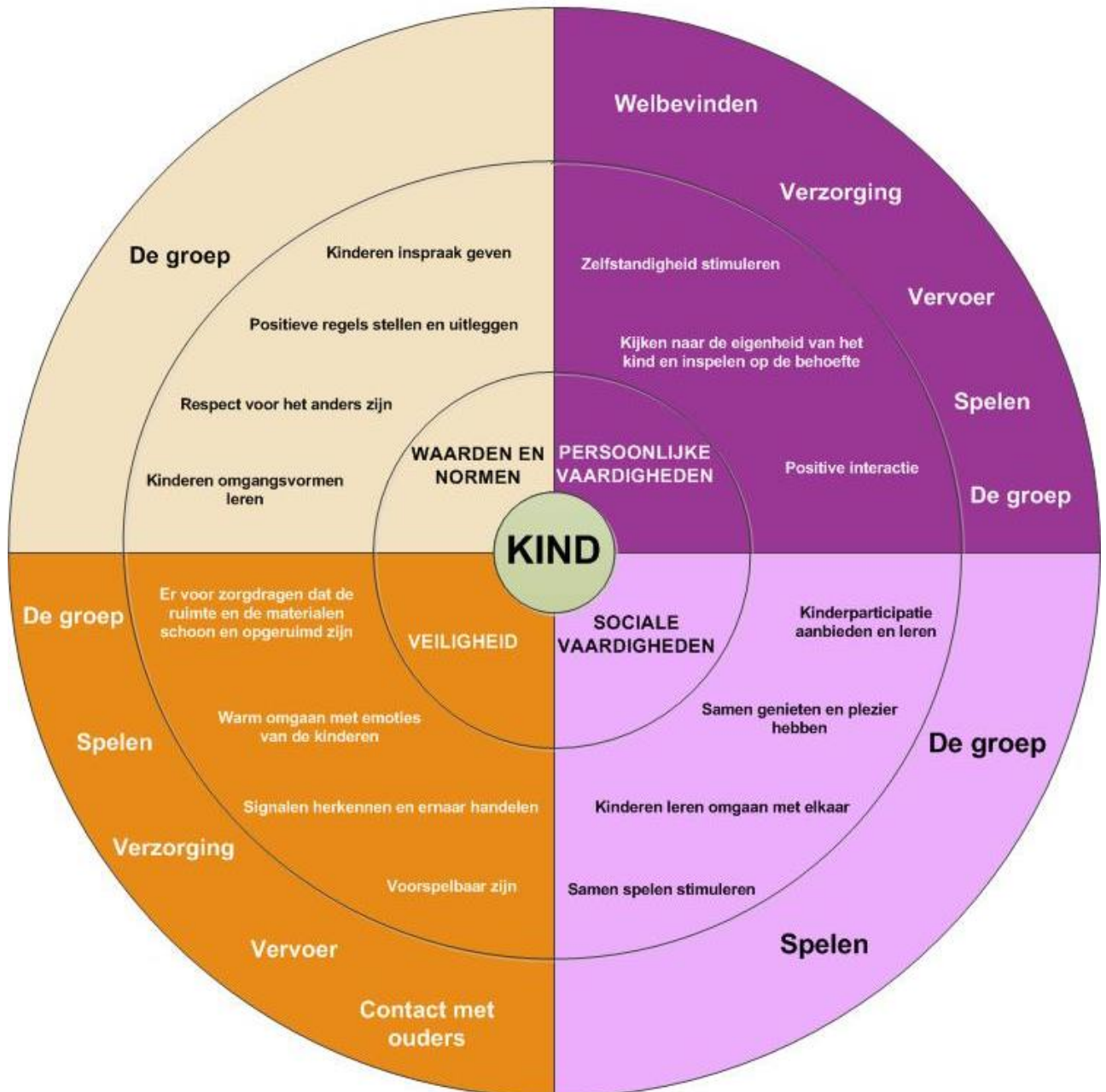
4.3 Persoonlijke competentie (vaardigheid)	17
4.3.1 Zelfredzaamheid van kinderen.....	17
4.4 Waarden en normen.....	18
4.4.1 Belonen en corrigeren	18
4.4.2 Pesten.....	18
4.4.3 Seksueel grensoverschrijdend gedrag	18
5. De rol van de pedagogisch medewerker	20
5.1 Aandacht voor kinderen.....	20
5.2 Zorgen voor kinderen	20
5.3 De rol van de pedagogisch medewerker	20
5.3.1 Pedagogisch medewerker kinderdagopvang.....	20
5.3.2 Pedagogisch medewerker buitenschoolse opvang	21
5.3.3 Contract zelfstandigheid kinderen	21
5.3.4 Ondersteuning door andere volwassenen.....	22
5.4. Mentorschap.....	22
5.5 Stagiaires	22
5.6 Pedagogisch specialisten	23
5.7 Deskundigheidsbevordering	23
5.7.1. Kibeo Academie	23
5.7.2 Deskundigheidsbevordering gericht op signaleren en doorverwijzen (onderdeel van VVE).....	23
5.7.3. Opleiding tot bedrijfshulpverlener en kinder-EHBO.....	24
6. De gang van zaken op de groep.....	25
6.1 Wennen	25
6.1.1 Wennen (nieuw in de opvang).....	25
6.1.2 Wennen (overgang naar een andere groep)	25
6.1.3 Voorwaarden voor wennen	25
6.2 Dagindeling.....	26
6.3 Eten en drinken	26
6.3.1 Flesvoeding.....	26
6.3.2 Broodmaaltijd.....	26
6.3.3 Tussendoor.....	27
6.3.4 Warme maaltijd	27
6.3.5 Traktaties.....	27
6.4 Knuffels en spenen	27

6.5 Slapen	28
6.6 Verschonen en zindelijk worden.....	28
6.7 Spel en activiteiten.....	28
6.7.1 Vrij spel	28
6.7.2 Gerichte activiteiten	29
6.7.3 Bijzondere activiteiten	31
6.7.4 Computer en televisie.....	31
6.7.5 Buiten spelen	31
7. Contact met ouders	32
7.1 Kennismakingsgesprek	32
7.2 Intakegesprek.....	32
7.3 Evaluatie na drie maanden	32
7.4 Oudergesprek.....	32
7.5 Begroeten en afscheid nemen (brengen en halen).....	33
7.6 Ouderavond.....	33
7.7 Tevredenheidsonderzoek.....	33
7.8 Klachten	33
7.9 Ouderinspraak.....	33
8. Welbevinden kinderen.....	35
8.1 (Kleine) KIJK en Kindportretje	35
8.1.1 Kijk.....	35
8.2 Zieke kinderen.....	35
8.3 Kinderen met een handicap.....	35
8.4 Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld	35
9. Voor- en Vroegschoolse Educatie.....	37
9.1 Opvallend gedrag	37
9.2 Doorgaande lijn	37
9.3 Peuterplusgroepen/derde dagdeel	37
9.4 Doorverwijzen	38
10. Inrichting.....	39
10.1 Inrichting binnen	39
10.2 Inrichting buiten	39
10.3 Interieurrichtlijnen	39
Bijlage 1 De ontwikkeling van het kind.....	40

Baby van 0 tot 1,5 jaar	40
De dreumes van 1,5 tot 2 jaar	41
Peuter van 2 tot 4 jaar	41
Schoolkind van 4 tot 7 jaar	41
Het schoolkind van 8 tot 13 jaar	42
Bijlage 2 Begrippenlijst	43

Waar in dit document aanduidingen van personen, functiebenamingen en dergelijke in de mannelijke of vrouwelijke vorm voorkomen, geldt dit tevens voor de vrouwelijke of mannelijke equivalenten. Waar ouders staat kunt u ook ouder(s)/verzorger(s) lezen. Dit ter leesbevordering van het document.

De pedagogische cirkel

Dit document is afgedrukt op 05-06-2018.

1. Visie Kibeo

Dichtbij

Kibeo biedt kinderopvang dichtbij de wensen en behoeften van ouders. Wij vinden dat werk en de zorg voor kinderen goed te combineren moet zijn. Daarom bieden wij volop mogelijkheden om kinderopvang af te stemmen op wensen van de ouder.

“We gaan heel ver om dichtbij te kunnen zijn. Zodat we meestal letterlijk om de hoek zitten, maar ook dichtbij de wensen van de ouder”

Vertrouwd

Kibeo zorgt ervoor dat ouders met een gerust hart naar hun werk kunnen. Een goede relatie en informatie-uitwisseling met ouders vinden wij erg belangrijk. Elk kind is bijzonder en heeft zijn eigen wensen en karakter. Om het welzijn van kinderen te stimuleren, is een goed pedagogisch klimaat nodig. Dat bestaat uit de volgende basiselementen: veiligheid, aandacht voor kinderen, zorgen voor kinderen, samen met andere kinderen, normen en waarden, thuis voelen en belonen en corrigeren.

“Je voelt je zeker bij Kibeo. Bij ons hoef je nergens ‘zomaar’ op te vertrouwen. We zorgen ervoor dat je zeker bent van alles waar je zeker van wilt zijn.”

Goed verzorgd

Kinderen moeten opgroeien in een goed verzorgde omgeving. Daarom besteden wij veel aandacht aan hygiëne en verzorging.

“Alles klopt bij Kibeo, alles wat op rolletjes moet lopen, maar ook ons hart voor ons werk en onze kinderen.”

Leuk

Ouders voelen zich welkom en kinderen hebben het naar hun zin bij Kibeo. Onze pedagogisch medewerkers zijn enthousiast, gastvrij, en betrokken en geven uw kind graag alle liefde en aandacht. Medewerkers van Kibeo doen hun werk met een glimlach!

“Kinderen komen hier voor hun plezier. Zij komen met veel enthousiasme en gaan met een glimlach weer naar huis!”

2. Pedagogische hoofddoelstellingen Kibeo

1. Kibeo realiseert een pedagogisch klimaat waarin kinderen tussen 0 en 13 jaar de gelegenheid krijgen te spelen, te ontmoeten en zich te ontwikkelen.
2. Kibeo realiseert kinderopvangvoorzieningen waarin rekening wordt gehouden met de eigenheid van het kind en zijn achtergrond. Dit gebeurt in samenspraak met de ouders van het kind.

Kibeo werkt samen met andere kindgerichte voorzieningen, zoals scholen in Brede Schoolverband en opvoedbureaus, met als doel in de ontwikkeling van het kind een doorgaande lijn te creëren. Samen bieden we de beste zorg voor kinderen op alle ontwikkelingsniveaus.

2.1 Theoretische achtergrond

Kibeo biedt breed toegankelijke kinderopvangvoorzieningen voor kinderen en ouders met verschillende culturele, religieuze en maatschappelijke achtergronden. Daarom kiezen we niet nadrukkelijk voor één pedagogische theorie.

Het pedagogisch beleid is echter wel getoetst aan theoretische principes uit de pedagogiek en de ontwikkelingspsychologie. Het doel van deze toetsing is te bekijken op welke wijze de hoofddoelstellingen gerealiseerd kunnen worden. Het welzijn van het kind staat bij Kibeo voorop. Daarom gelden de eerder genoemde hoofddoelstellingen altijd als uitgangspunt.

2.2 De pedagogische cirkel

Om het pedagogisch beleid voor medewerkers van Kibeo concreter te maken, is de 'pedagogische cirkel' ontwikkeld. De pedagogische cirkel is een praktisch handvat dat ervoor zorgt dat pedagogisch medewerkers altijd werken volgens het pedagogisch beleid. De cirkel legt uit hoe pedagogisch medewerkers de visie van Kibeo uit kunnen dragen tijdens hun werk met de kinderen. Zo laat de cirkel zien welk gedrag van de pedagogisch medewerkers hoort bij de onderdelen van het pedagogisch beleid.

2.3 Samenwerking en overleg met andere organisaties

Kibeo is van mening dat door samenwerking met ouders en andere kindgerichte organisaties, het welzijn van het kind wordt versterkt. Een positieve relatie tussen verschillende opvoeders versterkt het gevoel van veiligheid en welzijn bij het kind.

Kinderen zijn continu in ontwikkeling. Kibeo vindt het daarom belangrijk dat er een doorgaande lijn is in de contacten tussen de verschillende opvoeders van het kind. Dit betekent dat pedagogisch medewerkers en ouders contact hebben met elkaar over het welzijn van het kind. Ook is er contact tussen pedagogisch medewerkers en kindgerichte organisaties, zoals basisscholen en voorzieningen voor jeugdgezondheidszorg (GGD, CJG). De wijze waarop dit contact wordt gerealiseerd is structureel en methodisch van aard. Voor de overdracht van kinderopvang naar basisschool gebeurt de overdracht met behulp van KIJK!/kleine Kijk. Per gemeente gelden er aparte afspraken over de overdracht van (doelgroep)kinderen naar de basisschool. De werkwijzen zijn in werkinstructies vastgelegd. Wij vragen ouders altijd toestemming voor deze overdracht. Zie werkinstructies Overdracht Kleine KIJK! of KIJK! (niet doelgroepkind) naar de basisschool en Warme overdracht doelgroepkinderen.

Dit document is afgedrukt op 05-06-2018.

Binnen de brede scholen is Kibeo een samenwerkingspartner op inhoudelijk en facilitair gebied. Kibeo neemt waar mogelijk het initiatief in het ontwikkelen van een integraal kindcentrum. Locaties waar peutergroepen met groep 1/2 van school samenwerken beschrijven dit in de huisregels.

2.4 Gezonde leefstijl

Kibeo draagt bij aan het ontwikkelen van een gezonde leefstijl bij de kinderen.

We doen dit door :

- Onze medewerkers het goede voorbeeld te laten geven.
- Kinderen sporten regelmatig onder begeleiding van gediplomeerde medewerkers Sport&Bewegen
- Iedere dag spelen de kinderen buiten.
- De kinderen krijgen gezonde, verse voeding (fruit, dagmelk).
- Gewoontes te ontwikkelen, bijvoorbeeld: hand voor je mond als je hoest, handen wassen na de wc, samen met de kinderen de groepsruimte opruimen en schoonhouden.

3. Opvang in groepen

3.1 Opvangvormen

In de kindercentra van Kibeo worden verschillende vormen van opvang gehuisvest:

- Kinderdagopvang
- Buitenschoolse opvang
- Thematische buitenschoolse opvang
- Vakantiemix (buitenschoolse opvang in de schoolvakantie)
- Buitenschoolse opvang met extra begeleiding
- Gastouderopvang
- Tussenschoolse opvang
- Reformatorische opvang
- Integraal kindercentrum

3.2 Beschrijving opvangvormen

3.2.1 Kinderdagopvang

Baby's hebben andere behoeften dan dreumesen en peuters. Daarom heeft Kibeo op een aantal locaties aparte baby-, dreumes- en peutergroepen. Medewerkers op de babygroep zijn gespecialiseerd in de ontwikkeling van baby's. Ook de ruimtes en het meubilair zijn afgestemd op de allerkleinsten. We gebruiken zachte kleuren, hebben vloerboxen en vloerkleden. De baby's kunnen daarop samen spelen en kruipen (of dat in ieder geval oefenen!). In een babygroep zitten kinderen vanaf 8 weken tot 1,5 of 2 jaar. Daarna gaan zij naar de dreumes- of peutergroep.

Op een aantal kindercentra zijn dreumesgroepen of peutergroepen of een combinatie hiervan. Hierin zitten kinderen in de leeftijd van 1,5 tot 4 jaar. De dreumes-/peutergroep is een goede voorbereiding op de basisschool. Spelenderwijs leren de kinderen een heleboel! Uitdagingen zijn belangrijk voor ze. Daarom is er volop spelmateriaal afgestemd op hun leeftijd.

En elke dag worden er activiteiten georganiseerd die de dreumes of peuter stimuleren om aan hun ontdekkingsreis te beginnen. In een peutergroep zitten kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Andere kindcentra van Kibeo hebben juist groepen waar kinderen vanaf 8 weken tot en met 3 jaar bij elkaar zitten. Jongere kinderen kunnen oudere kinderen zien spelen. Oudere kinderen leren omgaan en rekening houden met jongere kinderen.

3.2.2 Buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang (BSO) is er voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Na schooltijd bieden we het kind verantwoorde vrije tijd. Buitenschoolse opvang is er voor schooltijd, tussen de middag en na schooltijd. Voor schooltijd kunnen de kinderen spelen of nog even uitrusten op de bank. Als het tijd is om naar school te gaan, brengt de pedagogisch medewerker het kind naar school.

Tussen de middag kan het kind op de tussenschoolse opvang terecht om samen met andere kinderen een boterham te eten. Dit natuurlijk onder begeleiding van een pedagogisch medewerker en/of een vrijwilliger.

Na schooltijd biedt de buitenschoolse opvang vooral 'verantwoorde vrije tijd'. Kinderen mogen zelf weten hoe ze hun tijd invullen, maar er worden wel allerlei activiteiten voor ze georganiseerd. Onze groene pleinen zijn zo ontworpen dat kinderen worden uitgedaagd buiten te spelen en te bewegen. Ook bezoeken medewerkers Sport&Bewegen regelmatig de locaties. Kinderen kunnen dan onder deskundige begeleiding sporten.

3.2.3 Thematische buitenschoolse opvang

Kibeo heeft verschillende specialistische BSO's, zoals de sport-BSO en de theater-BSO. Kinderen en hun ouders kunnen een BSO kiezen die past bij wat zij graag doen of leren. De thema's sluiten aan bij de interesses van het kind en bieden de mogelijkheid tot het versterken van een bepaald ontwikkelingsgebied (zie beleid sport en beweging). In iedere vakantie zijn ook de thema-BSO's enkele dagen geopend met een dagvullend programma (SportmiX en TheatermiX).

3.2.4 VakantiemiX (buitenschoolse opvang in de schoolvakantie)

Het vakantieprogramma is anders van karakter dan het programma in de schoolweken. De kinderen zijn langer samen en hebben op die dag geen andere bezigheden. Inschrijving voor de VakantieMIX staat open voor alle kinderen. Dat betekent dat ook kinderen aangemeld kunnen worden van BSO locaties die in de vakantieperiode gesloten zijn. Ook kinderen die door het jaar heen geen opvang afnemen zijn welkom.

Alle geopende locaties werken per vakantie met hetzelfde thema. Dat thema is uitgewerkt in het werkboek VakantiemiX.

Hierin zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- spel- en sportvaardigheden
- beeldende vaardigheden
- muzikale vaardigheden
- taal- en dramavaardigheden
- audiovisuele activiteiten
- buitenspelen
- koken
- natuur

Tijdens de vakantiemiX kan het aantal aanwezige kinderen per dag(deel) verschillen. Aan het begin van elke dag wordt daarom de groepsindeling vastgesteld. Bij de aanvang van de activiteiten gaan de kinderen in kleinere groepjes met leeftijdgenoten uiteen. De activiteiten zijn afgestemd op leeftijdscategorie. Ieder subgroepje wordt begeleid door een pedagogisch medewerker. Aan het begin en eind van de dag, en tijdens de lunch, komen de kinderen weer in hun basisgroep samen.

3.2.5 Buitenschoolse opvang met extra begeleiding

Deze BSO, gevestigd op een school voor speciaal onderwijs, richt zich op kinderen met probleemgedrag en/of een ontwikkelingsachterstand. Er is een aangepaste personele bezetting en het activiteiten aanbod is gericht op de specifieke behoefte van kinderen die extra zorg, aandacht of structuur nodig hebben. Samenwerking met ouders en onderwijs is een belangrijk onderdeel van deze BSO.

3.2.6 Gastouderopvang

Een gastouder is meestal een moeder die in haar eigen gezin kinderen opvangt. Gastouderopvang is dus een kleinschalige en huiselijke vorm van opvang. Het kind draait mee in het gezin van de gastouder. Tussen de middag aan tafel voor een boterham, even mee naar de winkel voor een boodschap of naar de kinderboerderij. 's Avonds, 's nachts en in het weekend kan het kind ook terecht bij de gastouder. Bij een gastouder komen kinderen van 0 t/m 12 jaar.

3.2.7 Reformatorische kindercentra

Kibeo biedt kindercentra voor kinderen en ouders met een reformatorische achtergrond. Deze herkenbare identiteitsgebonden opvang kent zijn eigen gewoonten. Zo begint en eindigt de groep de dag altijd met een gebed. Ook worden er Bijbelverhalen voorgelezen en is er bij de inrichting rekening gehouden met de reformatorische identiteit. De groepen werken volgens het pedagogisch beleid van Kibeo maar met een eigen beleid voor bijvoorbeeld Christelijke feestdagen. Dit vaak in samenspraak met de naastgelegen school. Op de reformatorische kindercentra werken mensen met een reformatorische achtergrond.

3.2.8 Integraal kindcentrum

Algemene definitie integraal kindcentrum

'Een integraal kindcentrum is een maatschappelijke voorziening in wijk of dorp waar kinderen van 0 tot 12 jaar gedurende de dag komen om te leren, te spelen, zich te ontwikkelen en elkaar te ontmoeten. Alle ontwikkelingsterreinen van kinderen komen aan bod. De omgeving biedt een totaalpakket van educatie, opvang en ontwikkeling, waarbij er wel functionele specialismen zijn (inclusief taakverdeling), maar er geen sprake is van institutionele en organisatorische verdeling. Het centrum biedt kinderen een dagprogramma zolang zij willen deelnemen, met een minimum en een maximum aantal uren, maar met een ruim openingsregime'.

Doel integrale kindcentra

Het dichtbij de vertrouwde leefomgeving realiseren van een aaneengesloten, goed verzorgde (school)dag die leuk en verantwoord is voor kinderen, praktisch voor ouders en goed uitvoerbaar voor kinderopvang en onderwijs. Locaties waar peutergroepen met groep 1/2 van school samenwerken beschrijven dit in de huisregels.

3.3 De (stam)groep

Kibeo werkt op haar kindercentra met stamgroepen. De kinderen worden geplaatst en ingedeeld in een (stam)groep.

De groepen bestaan uit kinderen van ongeveer gelijke leeftijd (horizontale groepen) of kinderen in de leeftijd van 0 t/m 3 jaar bij elkaar (verticale groepen). Broertjes en zusjes kunnen eventueel in dezelfde (stam)groep worden geplaatst.

Voor een goede hechting van het kind stelt Kibeo een afname van minimaal twee dagdelen per week verplicht voor de kinderdagopvang. Voor de buitenschoolse opvang is dit één dagdeel. Ouders kunnen incidenteel of structureel extra dagdelen afnemen. Dit staat beschreven in de leveringsvoorwaarden.

Voor de kinderen die extra komen of op een ander dagdeel komen vanwege ruilen hebben de pedagogisch medewerkers extra aandacht. Door interactie wordt het kind op zijn gemak gesteld. Ook de andere kinderen worden hierbij betrokken. Doordat het kind al vertrouwd is met de kinderopvang is voor de meeste kinderen een extra dag komen geen enkel probleem.

Het welzijn van het kind staat voorop. Dus als wij merken dat een kind last heeft van het ruilen van dagen, bespreken we dit met de ouders/verzorgers.

De groep van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang kan op bepaalde momenten/dagdelen worden samengevoegd tot één nieuwe groep. Er is dan sprake van een groep van 0-12 jaar. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens haal- en brengmomenten of in vakanties.

In een groep van 0-12 jaar is er sprake van een nabootsing van de thuissituatie, waarin ook oudere en jongere kinderen door elkaar lopen. Bovendien kunnen broertjes en zusjes in één groep.

De kinderen doen in de omgang met kinderen van verschillende leeftijden heel andere ervaringen op dan wanneer ze alleen maar kunnen kiezen uit leeftijdgenootjes. Bij jongere kinderen voelen ze zich al heel groot en van de oudere kinderen kunnen ze van alles leren. Grote kinderen kunnen zonder op te vallen ook eens "klein" zijn. De jongste thuis is op het kindercentrum niet steeds de jongste; op een gegeven moment ben je middelste en misschien zelfs de oudste.

Er is minder vaak sprake van onderlinge concurrentie. Als kinderen wat sneller of juist wat langzamer zijn dan hun leeftijdgenootjes, vallen ze in een verticale groep minder gauw uit de toon dan in een horizontale groep.

In het Beleid dagindelingen en de bijbehorende werkinstructies is beschreven hoe er wordt omgegaan met het verschil in leeftijd en het aanbod van activiteiten. Voor zowel de jongere als oudere kinderen zijn er activiteiten. De oudere kinderen kunnen de jongere kinderen helpen maar zeker tijdens het slapen van de jongsten is er tijd en ruimte voor een activiteit met de oudere kinderen. De verschillende groepen die er zijn, staan beschreven in de huisregels per vestiging.

Aan de ouders wordt bij het intakegesprek aangegeven in welke (stam)groep het kind zit. Bij binnenkomst kunnen de ouders door middel van een bord met foto's per groep zien wie van de pedagogisch medewerkers wanneer werken.

Een kind van 0-1 jaar heeft twee vaste pedagogisch medewerkers; kinderen vanaf 1 jaar hebben drie vaste pedagogisch medewerkers. Per dag is minimaal één van deze pedagogisch medewerkers werkzaam op de groep van dat kind. Indien op een dag door vakantie, ziekte of andere onvoorziene oorzaak geen vaste pedagogisch medewerker op de groep werkzaam is, wordt de emotionele veiligheid voor het kind gewaarborgd door inzet van een andere vaste medewerker van het team.

3.4 Opendeurenbeleid

Binnen Kibeo werken er verschillende kindercentra met het 'opendeurenbeleid'. Dit is een pedagogische aanpak binnen kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang die het streven naar veiligheid en geborgenheid combineert met het streven naar uitdaging en vrije keuze voor kinderen. Kinderen kunnen dan de eigen ruimte verlaten.

Wanneer een kind er behoefte aan heeft, kan en mag hij verder kijken dan zijn eigen vertrouwde groep. Op de gang en in de andere groepsruimtes zijn andere kinderen en pedagogisch medewerkers en er is ander speelmateriaal aanwezig. Op de kinderdagopvang is er wel altijd een pedagogisch medewerker van de eigen groep aanwezig. Voor de buitenschoolse opvang geldt dat de pedagogisch medewerkers een basisgroep hebben. Maar het is niet zo dat, net als op de kinderdagopvang, aan één kind vaste

pedagogisch medewerkers zijn toegewezen. De kinderen worden begeleid en gestimuleerd. Als er op een groep bijvoorbeeld een knutselactiviteit wordt georganiseerd dan kunnen alle kinderen daar aan mee doen, ook al zit het kind niet op de betreffende groep. Het werken met open deuren betekent een verruiming van de interactiemogelijkheden met andere kinderen. Door de deuren open te zetten, krijgen kinderen meer ruimte en mogelijkheden om relaties te leggen, ook buiten de stamgroep. Op de vestiging wordt in de huisregels aangegeven voor welke activiteit(en) de kinderen de stamgroep verlaten.

4. Pedagogische kwaliteit

In de Wet kinderopvang worden de vier pedagogische basisdoelen benoemd:

1. Waarborgen van de emotionele veiligheid van de kinderen.
2. De mogelijkheid bieden tot de ontwikkeling van de sociale competentie van het kind.
3. De mogelijkheid bieden tot ontwikkeling van de persoonlijke competentie van het kind.
4. Overdragen van normen en waarden aan het kind.

4.1 Veiligheid

Er is een onderscheid te maken tussen fysieke en emotionele veiligheid.

4.1.1 Fysieke veiligheid

De inrichting van zowel de buiten- als de binnenruimte is erop gericht dat het kind zich veilig voelt, ongestoord kan spelen en ontplooiingsmogelijkheden heeft. De pedagogisch medewerkers beschikken over het diploma Bedrijfshulpverlening en het certificaat Eerste Hulp Bij Kinderongelukken.

Elke locatie beschikt over een beleid Veiligheid en Gezondheid. Een Risico-inventarisatie Veiligheid en gezondheid maakt daar deel van uit.

Bijzondere aandacht op het gebied van voeding of verzorging

Wanneer een kind (licht) overgevoelig is voor bepaalde voedingsmiddelen, wat extra aandacht nodig heeft of bepaalde hulpmiddelen gebruikt, valt dit voor de kinderopvang onder de reguliere aandachtspunten waarvoor geen aanvullende plaatsingsovereenkomst nodig is. Deze bijzonderheden worden bij plaatsing van het kind geregistreerd en doorgegeven aan de pedagogisch medewerkers. Tijdens de intake bespreekt de pedagogisch medewerker deze punten met de ouders. Zij zorgt er daarna voor dat de teamleden op de hoogte zijn van de bijzonderheden van het kind en daar naar handelen.

4.1.2 Emotionele Veiligheid

De relatie tussen kind en pedagogisch medewerker is de basis voor het gevoel van veiligheid voor het kind. Dit gevoel van veiligheid is de eerste voorwaarde om te kunnen spelen, ontmoeten en zich te ontwikkelen. Kibeo hecht daarom grote waarde aan vaste relaties tussen kinderen en pedagogisch medewerkers en een goede verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch medewerkers per groep.

De relaties tussen de kinderen onderling

De aanwezigheid van bekende kinderen in de groep geeft een kind een gevoel van veiligheid. Dit groepsgevoel vormt eveneens een goede basis voor het kind om te spelen, te ontmoeten en zich te ontwikkelen.

4.2 Sociale competentie (vaardigheid)

4.2.1 Samen met andere kinderen

Positieve interacties tussen kinderen bevorderen het welzijn van het individuele kind. Door deze positieve ervaringen wordt de sociale competentie van het kind vergroot. De pedagogisch medewerker van Kibeo beschikt over vaardigheden om de interacties tussen kinderen op een positieve wijze te beïnvloeden.

4.2.2 Kinderparticipatie

Kibeo hecht veel waarde aan inspraak van het kind.

Kinderinspraak en –participatie dienen concrete pedagogische doelen:

1. Kinderen motiveren om te leren dat zij via goede, open communicatie veel kunnen bereiken. Kinderen worden daarom gestimuleerd zich verbaal te uiten.
2. Met kinderinspraak laat je kinderen merken dat je ze serieus neemt, dat je naar hun ideeën en wensen luistert en die (en hen) respecteert. Zo versterkt kinderparticipatie de eigenwaarde en het zelfvertrouwen van kinderen.
3. Kinderen weten zelf het beste wat ze leuk vinden om te doen in hun vrije tijd. Kibeo wil op de buitenschoolse opvang ‘verantwoorde vrije tijd’ bieden. Daarom is het goed dat zij inspraak hebben op de dagelijkse gang van zaken. De kinderen gaan dan met plezier naar de BSO. Het stimuleert de kinderen om zelfstandig na te denken.
4. Als kinderen het ‘waarom’ van de regels begrijpen, kunnen ze zich er makkelijker aan houden. Daarom is het goed om regels ter discussie te stellen in de kinderraad.
5. Kinderparticipatie geeft de pedagogisch medewerker inzicht in de belevingswereld van het kind. Door goed te kijken en luisteren naar de kinderen wordt er al op het kinderdagverblijf een begin gemaakt met kinderparticipatie. Op de BSO wordt door middel van kindervergaderingen, vragenlijsten en enquêtes op structurele wijze de inspraak van het kind geregeld.

Meer informatie over kinderparticipatie is te vinden in het beleid kinderparticipatie.

4.3 Persoonlijke competentie (vaardigheid)

Kibeo vindt dat kinderen zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit moeten kunnen ontwikkelen. Zij moeten zich kunnen ontwikkelen op motorisch, cognitief, emotioneel en sociaal gebied. Kinderen die merken dat ze nieuwe uitdagingen aankunnen, krijgen zelfvertrouwen en kunnen zich verder ontwikkelen. Deze kinderen voelen zich competent. Pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om bijvoorbeeld zelf oplossingen te vinden bij het maken van garages van blokken, bruggen maken enz.

4.3.1 Zelfredzaamheid van kinderen

Een kind is in eerste instantie nog niet zelfredzaam en moet met alles geholpen worden. De ontwikkeling van zelfredzaamheid is een proces, waarbij het kind steeds meer dingen zelfstandig kan doen. Pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zelfredzaam te worden, bijvoorbeeld door hen zelf een boterham te laten smeren of zelf hun jas of schoenen aan te laten doen.

4.4 Waarden en normen

Waarden en normen worden door de pedagogisch medewerkers overgedragen. De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: we zijn aardig voor elkaar, samen delen, om de beurt etc.

Kibeo vindt het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen in een kinderopvangvoorziening. In groepsverband maakt het kind kennis met normen en waarden die zijn gericht op veiligheid, respect voor elkaar en ontplooiingsmogelijkheden. De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie. Op basis van een goede relatie met de pedagogisch medewerker leert het kind normen en waarden die buiten de gezinssituatie voorkomen. Vanuit deze veilige startpositie kan het kind de samenleving gaan verkennen. Kibeo stelt nadrukkelijk dat het kind zijn eigen identiteit kan ontwikkelen met respect voor zijn culturele en maatschappelijke achtergrond. Dit gebeurt in samenspraak met de ouders.

4.4.1 Belonen en corrigeren

Het kind staat centraal in het kindercentrum. Met respect voor het kind wordt uitgegaan van geborgenheid, veiligheid en uitdaging. Om hiertussen een goed evenwicht te vinden, hanteert de pedagogisch medewerker regels. Door een kind op een positieve wijze te leren omgaan met deze regels, ervaart het kind deze regels als een natuurlijk onderdeel van de opvang. De pedagogisch medewerker gaat hierbij uit van de eigenheid van het kind en overlegt regelmatig met de ouders over de toepassing van regels (zie huisregels).

Een kind kan op verschillende manieren worden beloond. De pedagogisch medewerker beloont het goede gedrag van het kind op een positieve wijze of corrigeert het gedrag van het kind indien nodig.

De pedagogisch medewerker kiest een bij de leeftijd en het kind passende corrigerende maatregel. De pedagogisch medewerker kiest eerder voor een belonende dan voor een corrigerende maatregel.

4.4.2 Pesten

Kinderen moeten zich veilig voelen bij Kibeo zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. De rol van de pedagogisch medewerker op de BSO is duidelijk anders dan die van een pedagogisch medewerker op het kinderdagverblijf. De medewerker op de BSO is minder verzorgend en meer organiserend bezig. Ze schept de voorwaarden zodat het kind zelf kan spelen. Ze houdt afstand en stimuleert tegelijk het kind dat dit nodig heeft. Ze observeert en pikt signalen op van het kind. De pedagogisch medewerker is hierbij extra alert op pesten, zowel binnen als buiten de BSO. Indien noodzakelijk bespreekt ze dit in de groep en bevordert een positieve groeps sfeer (zie pestprotocol).

4.4.3 Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer het eraan toe is, verkent het zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Dit is onschuldig als het past in de ontwikkeling van het kind en het eventuele andere kind dat erbij betrokken is. Maar in de combinatie met een ander kan het fout gaan. Als er een groot leeftijdsverschil is tussen kinderen, zitten ze in verschillende ontwikkelingsfasen en hebben dus ook andere behoeften.

De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze code bevat het onderdeel seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen. Door deze code weten de pedagogisch medewerkers wat leeftijdsadequaat seksueel gedrag

is bij de kinderen en zijn zij op de hoogte van de stappen die zij kunnen nemen als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

5. De rol van de pedagogisch medewerker

5.1 Aandacht voor kinderen

De relatie tussen kind en pedagogisch medewerker is mede bepalend voor de kwaliteit van de opvang. Kibeo hecht daarom grote waarde aan de wijze waarop de pedagogisch medewerker communiceert met het kind. We gaan uit van een actieve en positieve wijze van communiceren met kinderen. De pedagogisch medewerker luistert, zowel verbaal als non-verbaal. Ze reageert actief op signalen, vragen en behoeften van het kind. Door deze positieve houding van de pedagogisch medewerker kan en wil het kind zich hechten aan de pedagogisch medewerker. Op basis van deze veiligheid en dit vertrouwen durft het kind te gaan spelen, andere kinderen te ontmoeten en op verkenning te gaan.

5.2 Zorgen voor kinderen

De kindercentra van Kibeo nemen tijdens de opvanguren een deel van de opvoeding en verzorging over van de ouders. Het gaat hier om zowel lichamelijke als emotionele verzorging. Pedagogisch medewerkers krijgen de ruimte en tijd om persoonlijk aandacht te besteden aan de verzorging van het kind. Dit gebeurt in samenspraak met de ouders. Bij emotionele verzorging gaat het erom dat het kind de gelegenheid krijgt zich geborgen te voelen, door de persoonlijke aandacht van de pedagogisch medewerker.

De pedagogisch medewerker heeft een actieve rol in de uitvoering van de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Zij is alert op signalen bij kinderen die mogelijk wijzen op kindermishandeling. Wanneer zij deze signaleert handelt zij volgens het stappenplan van de Meldcode.

5.3 De rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker heeft een centrale rol in het kindercentrum. Zij heeft intensief contact met de kinderen en zorgt voor hen, geeft hen vertrouwen en stimuleert hen te gaan spelen. Zij heeft ook een observerende rol en is de contactpersoon voor de ouders. De pedagogisch medewerker laat elk kind tot zijn recht komen en kijkt daarbij naar de leeftijd en de aard van het kind.

Competenties

Voor alle pedagogisch medewerkers die werken bij Kibeo zijn de volgende vaardigheden en karakteristieken van toepassing:

- loyaliteit
- klantgericht
- sensitieve responsiviteit
- stimuleren
- kwaliteit

5.3.1 Pedagogisch medewerker kinderdagopvang

Om deze rol goed te kunnen uitoefenen beschikt de pedagogisch medewerker over de volgende eigenschappen.

- De pedagogisch medewerker is sensitief naar het kind. Zij luistert actief naar het kind, reageert zowel verbaal als non-verbaal op een positieve wijze.
- De pedagogisch medewerker is in staat een goede band te scheppen met het kind. Het kind hecht zich daarom graag aan de pedagogisch medewerker.

- De pedagogisch medewerker is in staat een positieve sfeer te creëren in de groep en de verbondenheid tussen kinderen onderling en met de pedagogisch medewerker te versterken. Daarbij hanteert zij duidelijke regels en grenzen, daarbij rekening houdend met de verschillende leeftijden in de groep en ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt.
- Zij is actief in het aanbieden van verschillende activiteiten en speelt zelf ook graag mee met de kinderen.
- De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat het kind gedurende de dag (dagdeel) de aandacht en verzorging krijgt die het nodig heeft. De pedagogisch medewerker laat elk kind tot zijn recht komen en kijkt daarbij naar de eigenheid en leeftijd van het kind.
- De pedagogisch medewerker brengt structuur in de dag door het aanbieden van vaste activiteiten en de gezamenlijke maaltijd. Daarnaast geeft zij het kind de gelegenheid vrij te spelen en deel te nemen aan activiteiten die de pedagogisch medewerker organiseert (zie beleid Beleid dagindelingen).

5.3.2 Pedagogisch medewerker buitenschoolse opvang

De rol van de pedagogisch medewerker op de BSO is duidelijk anders dan die van pedagogisch medewerker op het kinderdagverblijf.

- Zij is minder verzorgend en meer organiserend bezig.
- Zij schept voorwaarden zodat het kind zelf kan spelen.
- Zij houdt afstand en stimuleert tegelijk het kind dat dit nodig heeft. Zij observeert en pikt signalen op van het kind. De pedagogisch medewerker is hierbij extra alert op pesten, zowel binnen als buiten de BSO. Indien noodzakelijk bespreekt zij dit in de groep en bevordert een positieve groeps sfeer.
- Zij kent de omgeving van de BSO goed en weet waar uitdagingen en gevaren zitten voor de kinderen.
- De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte om zijn vrije tijd zelf in te vullen.
- Zij zorgt voor gezelligheid en creëert een binding tussen de kinderen. Zij zorgt ervoor dat het kind zich veilig en geborgen voelt.
- Zij staat open voor het bespreken van de ervaringen van kinderen die zij opdoen zowel binnen als buiten de BSO.
- De pedagogisch medewerker heeft iets te bieden aan de kinderen van BSO. Zij heeft specialiteiten ontwikkeld, vooral gericht op de oudere kinderen. Kibeo benoemt in haar aanstellingsbeleid de pedagogisch medewerker op de BSO met speciale competenties, zoals muziek, dans of sporten.
- De rol van de pedagogisch medewerker is dat zij openstaat voor inspraak van de kinderen. Zij overlegt en discussieert met de kinderen en komt samen met hen tot ideeën (zie beleid kindparticipatie).

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over:

- Een passende beroepskwalificatie overeenkomstig de CAO kinderopvang.
- Verklaring Omtrent Gedrag.

5.3.3 Contract zelfstandigheid kinderen

Als een kind op de BSO tijdens de opvangtijd bij een vriendje of vriendinnetje gaat spelen of bijvoorbeeld naar een sportclub gaat, ondertekenen de ouders hiervoor een contract. Dit kan wanneer het kind 9 jaar of ouder is.

5.3.4 Ondersteuning door andere volwassenen

Bij bepaalde activiteiten worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door andere volwassenen. Zo wordt er op kinderdagverblijven één maal per week voorgelezen door zogenaamde 'voorleesopa's en oma's'. Ook bij sport- en drama-activiteiten schakelen we soms de hulp van anderen in. Bij grotere activiteiten wordt de hulp ingeroepen van de activiteitencommissie en/of Locatie Ouderraad (LOR).

Daarnaast geeft Kibeo invulling aan zijn maatschappelijk ondernemerschap door in voorkomende gevallen plaats te bieden aan een vrijwilliger die op de groep meedraait. Het beleid Vrijwilligers van Kibeo scheidt hiervoor de voorwaarden. Bovendien moet bij de inzet van een vrijwilliger rekening gehouden worden met:

- de vrijwilliger wordt niet ingezet in de formatie voor de beroepskracht-kindratio en zij volgt de aanwijzingen van de beroepskracht.
- de vrijwilliger helpt de kinderen uitsluitend met spel of knutselen, niet met toiletgang of verschonen.
- de vrijwilliger is nooit alleen met een of meer kinderen
- inzet van vrijwilliger(s) wordt afgestemd met de LOR
- de locatie informeert de ouders dat er een vrijwilliger werkzaam is en op welke dagen.

5.4. Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor, zowel in de dagopvang als in de buitenschoolse opvang. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep. Zij is aanspreekpunt voor de ouder en draagt (als eerste) zorg voor het welbevinden van het kind. Ouders kunnen de mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met de ouders maakt zoals bijvoorbeeld over slaapgewoontes en wat het kind wel/niet mag eten.

De mentor:

- voert het intakegesprek, en maakt zich daarbij bekend aan ouders en kind;
- houdt de startersevaluatie met de ouders/verzorgers;
- voert de kindobservaties KIJK! en/of Kindportretje uit in samenspraak met collega's.
- nodigt de ouders uit voor een oudergesprek en voert het gesprek over het kind op basis van KIJK!;
- zorgt voor de opstart en coördinatie van het VVE-traject voor doelgroepkinderen;
- zorgt voor een (warme) overdracht naar de basisschool. Zie werkinstructies voor warme overdracht.
- zorgt voor overdracht naar een andere groep of van dagopvang naar buitenschoolse opvang;
- is aanspreekpunt voor het kind (bso);
- is contactpersoon voor ouders, collega's en, waar aan de orde, voor derden.

Voor de kinderen die op de bso incidenteel komen is de pedagogisch medewerker die werkt als het kind aanwezig is de mentor.

5.5 Stagiaires

Kibeo biedt beroepspraktijkvorming (bpv) plaatsen aan voor verschillende opleidingen.

Kibeo geeft prioriteit aan de stagiaires van beroepsgerichte opleidingen voor de kinderopvang. Deze stagiaires vormen het toekomstig personeel. Maar ook de uitvoering van het pedagogisch beleid binnen de

locaties is van invloed op de aanwezigheid van stagiaires. Er is meer continuïteit mogelijk met langdurige stages, omdat kinderen niet steeds geconfronteerd worden met wisselende gezichten.

Bij een kortdurende stage (1–3 maanden) is er vooral sprake van oriëntatie. De stagiair is aanwezig op de groep en observeert de gang van zaken. Incidenteel kan zij een kind helpen bij een activiteit. De stagiair voert verder geen zelfstandige taken uit met de kinderen.

Een langdurige stage biedt mogelijkheden voor het opbouwen van het contact tussen stagiaire en kind(eren). We gaan uit van één stagiaire per groep. Ook de stagiaires hebben een Verklaring Omtrent Gedrag. Welke taken de stagiair op de groep en met de kinderen kan uitvoeren, wordt gedurende de stageperiode periodiek vastgesteld aan de hand van een beoordeling van zijn of haar vaardigheid. Zie hiervoor verder het beleid Beroepspraktijkvorming en de werkinstructie Checklist Vaardigheden.

5.6 Pedagogisch specialisten

Kibeo heeft pedagogisch specialisten op de kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang.

De pedagogisch specialist kenmerkt zich door het leveren van een specifieke bijdrage aan de vertaling van pedagogische beleidsvoornemens naar de werkvloer. De pedagogisch specialist brengt kennis en vaardigheden over op collega's en versterkt daarmee de totale teamontwikkeling. Met de pedagogisch specialisten geeft Kibeo een impuls aan de kwaliteit van de opvang. De pedagogisch specialisten hebben de opleiding tot pedagogisch specialist gevolgd.

5.7 Deskundigheidsbevordering

5.7.1. Kibeo Academie

De Kibeo Academie is het interne opleidingsprogramma van Kibeo. Iedereen die bij Kibeo komt werken, volgt eerst verplicht introductietrainingen. Hiermee wordt vakkennis verdiept en aangevuld. De introductietrainingen beslaan 4 deelgebieden:

- kennis van de organisatie
- pedagogisch beleid
- contacten met ouders
- Signaleren en observeren (onder andere Ontwikkelingsproblemen, Werken met de Meldcode)

Binnen deze deelgebieden worden meerdere modules aangeboden. Sommige verplicht, andere naar keuze.

De unitmanagers zijn geschoold als aandachtsfunctionaris in het kader van de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

5.7.2 Deskundigheidsbevordering gericht op signaleren en doorverwijzen (onderdeel van VVE)

Kibeo heeft in samenwerking met het RPCZ voor zijn medewerkers een opleidingstraject ontwikkeld op het gebied van Voor- en vroegschoolse educatie. Belangrijke onderdelen van het opleidingsplan zijn ouderbetrokkenheid, kwaliteit van de uitvoering, signalering, begeleiding en zorg, taalstimulering en de doorgaande lijn.

In het opleidingsplan zijn de basistrainingen Puk, Bas en KIJK! opgenomen voor (nieuwe) medewerkers. Daarnaast worden er trainingen en deskundigheidsbevordering aangeboden die de kwaliteit van VVE verhogen. De inhoud van de opleiding kan per gemeente verschillen afhankelijk van gemaakte afspraken.

5.7.3. Opleiding tot bedrijfshulpverlener en kinder-EHBO

Vaste pedagogisch medewerkers van Kibeo worden opgeleid als bedrijfshulpverlener (BHV) en voor het certificaat kinder-EHBO.

6. De gang van zaken op de groep

6.1 Wennen

6.1.1 Wennen (nieuw in de opvang)

Voordat het kind start op het kinderdagverblijf of de peutergroep, vindt er een wenperiode plaats. De wenperiode is bedoeld om het kind, de ouders en de pedagogisch medewerker aan elkaar te laten wennen en informatie uit te wisselen. Het kind komt bij voorkeur wennen op de dagen dat het ook naar de opvang gaat komen. De ouder brengt het kind ná de normale brengtijd van de kinderen, en haalt het ook wat eerder weer op, zodat er voldoende tijd is voor de overdracht. Bij het brengen blijft de ouder nog even op de groep en neemt daarna rustig afscheid van het kind. Zo oefent het kind om steeds langer alleen op de groep te blijven. De pedagogisch medewerkers begeleiden het kind en de ouder bij het wennen.

Wennen op de BSO gaat in grote lijnen op dezelfde manier, met als verschil dat het kind vanuit school naar de BSO komt. Pedagogisch medewerkers besteden dan extra aandacht aan het nieuwe kind en vertellen het kind wie zijn of haar mentor is. De ouder komt het kind de eerste keren wat eerder halen. Zo went het kind geleidelijk aan de middagen op de bso en is er tijd is voor overdracht.

In de wenperiode kunnen ouders en pedagogisch medewerkers nadere afspraken maken over de verzorging van en omgang met het kind. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd op het plaatsingsformulier.

6.1.2 Wennen (overgang naar een andere groep)

Als het kind naar een andere locatie of opvangvorm gaat, bijvoorbeeld van de babygroep naar de peutergroep of van het kinderdagverblijf naar de BSO, maakt het opnieuw een wenproces door. Daarom is er dan opnieuw een wenperiode.

Voordat het kind naar de andere groep gaat, gaat het er een kijkje nemen, samen met een pedagogisch medewerker van de 'oude' groep (als dit mogelijk is). Hierna bezoekt het kind een aantal keer voor langere tijd de nieuwe groep. De pedagogisch medewerker van de oude groep kan zo nodig aanwezig blijven. De mentor van het kind zorgt ervoor dat de informatie over het kind – met toestemming van de ouders – wordt overgedragen naar de andere groep en naar de nieuwe mentor. Dit geldt ook voor het (papieren) dossier en zoals bijvoorbeeld de (kleine)KIJK! of het kindportretje.

Met de ouders wordt van tevoren besproken wanneer een kind gaat wennen en doorstroomt naar een andere groep. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de nieuwe pedagogisch medewerker of mentor van het kind. Ouders (en kind) krijgen dan informatie over de werkwijze en dagindeling van de nieuwe groep.

6.1.3 Voorwaarden voor wennen

Nieuw wennen

- Een kind dat nieuw komt wennen mag maximaal twee keer één dagdeel op de opvang komen voordat het contract ingaat.
- Nieuw wennen kan alleen indien wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio.
- Er moet een wenovereenkomst zijn: deze wordt tijdens de intake met de ouders vastgelegd op het plaatsingsformulier. Indien het kind alleen komt wennen vóór de intake wordt op de locatie met de ouders een aparte wenovereenkomst opgesteld.

Dit document is afgedrukt op 05-06-2018.

- Op een groep mag maximaal één nieuw kind tegelijk komen wennen, tenzij er een specifieke reden is om kinderen tegelijk te laten wennen.

Overgang naar andere groep

- Wennen in het kader van de overgang naar de andere groep mag boventallig op de nieuwe groep, zolang de pedagogisch medewerker-kindratio is terug te voeren op de eigen stamgroep van het kind, én zolang het om wennen voor kortere duur (minder dan een dagdeel) gaat. Wanneer een kind een hele dag gaat wennen op de nieuwe groep, telt het op zowel de vaste groep als op de nieuwe groep mee voor de beroepskracht-kindratio.
- Wanneer meer kinderen tegelijk overgaan naar een andere groep, kunnen de pedagogisch medewerkers besluiten deze kinderen samen te laten wennen wanneer dat het gevoel van veiligheid voor deze kinderen vergroot. Ook dan geldt de voorwaarde voor berekening van de beroepskracht-kindratio uit het punt hierboven.

6.2 Dagindeling

Het dagritme en de groepssamenstelling zijn belangrijke pedagogische middelen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Ze scheppen de voorwaarden voor een evenwichtig programma dat recht doet aan de diverse behoeften van de kinderen.

De dagelijks terugkerende handelingen zoals bijvoorbeeld buiten spelen, slapen en eten vormen hierbij een herkenbaar patroon van waaruit vertrouwen en veiligheid wordt opgebouwd. De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het tempo en de behoeften van de kinderen. Dit heeft als gevolg dat kinderen als vanzelfsprekend meegaan in het natuurlijk patroon van het dagritme. Zo worden overgangsmomenten zoals bijvoorbeeld opruimen, jas en schoenen aandoen en buiten spelen vaste herkenningpunten voor een kind. Het Beleid dagindelingen en de bijbehorende dagritmekaarten en werkinstructies beschrijven per opvangvorm hoe het dagritme invulling krijgt.

6.3 Eten en drinken

6.3.1 Flesvoeding

De pedagogisch medewerkers maken regelmatig afspraken met de ouders over de hoeveelheid en de frequentie van de flesvoeding. Een fles geven is een moment van contact en communicatie tussen de baby en de pedagogisch medewerker. Op het kinderdagverblijf bestaat ook de mogelijkheid om borstvoeding te geven (zie beleid voeding en hygiëne).

6.3.2 Broodmaaltijd

Kibeo verzorgt de broodmaaltijd voor de kinderen. Er wordt gezond beleg, vers brood en melk geserveerd. De pedagogisch medewerker ziet er op toe dat de producten altijd vers zijn. Tijdens de maaltijd is er ook gelegenheid met elkaar te praten, te zingen en naar elkaar te luisteren. Dit gebeurt in een leuke en ontspannen sfeer. De kinderen worden op een speelse manier gestimuleerd te eten. Indien een kind niet wil eten, wordt hem dit niet opgedrongen. De pedagogisch medewerker neemt hierover contact op met de ouders. Tijdens het eten zorgt de pedagogisch medewerker ervoor dat er netjes wordt gegeten. De pedagogisch medewerker heeft hierin zelf een voorbeeldfunctie. Naarmate het kind ouder wordt, stimuleert de pedagogisch medewerker dat het zelf zijn boterhammen smeert en belegt.

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat een kind met dieetvoeding zoveel mogelijk mee kan doen met de gezamenlijke maaltijd (zie beleid voeding en hygiëne).

6.3.3 Tussendoor

Buiten de maaltijd krijgen de kinderen gezonde tussendoortjes zoals fruit en soepstengels. Tussendoor mogen de kinderen altijd water drinken als ze dorst hebben (zie beleid voeding en hygiëne).

6.3.4 Warme maaltijd

Kibeo verstrekt geen warme maaltijden. In uitzonderlijke gevallen wordt een door ouders meegebrachte warme maaltijd aan een kind verstrekt.

6.3.5 Traktaties

We verwachten van de ouders dat zij bij traktaties gezonde keuzes maken. Met de ouders wordt besproken:

- Een gezonde traktatie kiezen
Een gezonde traktatie is een traktatie waar niet teveel vet en suiker in zit.
- Een kleine traktatie te maken
Als de traktatie niet te groot of te veel is, kan het in één keer worden opgegeten worden. Het is dan maar één eetmoment. Bovendien remmen grote hoeveelheden de eetlust voor de lunch. Een traktatie is een extraatje en kan daarom niet te groot zijn.
- Ook eens iets niet eetbaar te trakteren
Een traktatie hoeft niet altijd iets eetbaars te zijn. Je kunt kinderen ook blij maken met bijvoorbeeld stickers, kleurboekje, potloden en bellenblaas. Het gaat er vooral om dat de traktatie er leuk uit ziet.
- De pedagogisch medewerkers dezelfde traktatie te geven als de kinderen
In de praktijk komt het nog wel eens voor dat de kinderen een prikker met fruit krijgen en de pedagogisch medewerkers een gevulde koek. Vraag ouders om voor de pedagogisch medewerkers geen uitzondering te maken en hen dezelfde traktatie te geven als de kinderen.

Voor de pedagogisch medewerkers:

- Geef als pedagogisch medewerker bij een verjaardag het goede voorbeeld wat betreft trakteren in de groep.
- Geef de traktatie tegelijk met het pauzehapje. Op deze manier is maar één eet- en drinkmoment en dus ook maar één zuurstoot.
- Als er toch op snoep wordt getrakteerd, geef het dan de kinderen mee naar huis zodat ouders zelf kunnen beslissen of het kind de traktatie krijgt.

6.4 Knuffels en spenen

Op de groep geeft de pedagogisch medewerker het kind de knuffel of speen alleen als de situatie daar om vraagt. De knuffel of speen biedt het kind bijvoorbeeld troost bij verdriet of naar bed gaan. Kibeo is van mening dat het voor de spraakontwikkeling en de ontwikkeling van de kaak beter is de speen tijdens de dag zo min mogelijk te gebruiken. Als een kind zijn knuffel de hele dag bij zich heeft, isoleert het kind zich vaak

en legt geen contacten. De pedagogisch medewerker maakt over het gebruik van knuffel en speen goede afspraken met de ouders.

6.5 Slapen

De kinderdagverblijven beschikken over op het aantal kinderen afgestemde slaapruidtes.

Op het kinderdagverblijf slapen de kinderen op verschillende tijden. Bij de (jongste) kinderen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het slaapritme van het kind.

Bij de oudere kinderen is het slaapmoment gelegen in de middag, na de broodmaaltijd. Naarmate het kind richting 4 jaar gaat, wordt het slapen afgebouwd. Dit gebeurt in overleg met de ouders.

Het slapen is een vast ritueel voor de kinderen. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat het kind vóór het slapen een rustige activiteit doet. Indien nodig wordt het kind voor het slapen verschoond of gaat het naar het toilet. De pedagogisch medewerker stimuleert het kind zichzelf uit en aan te kleden. Het kind heeft een vast bedje en eventueel een eigen knuffel of speen. De pedagogisch medewerker besteedt voor het slapen nog even extra aandacht aan elk individueel kind. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat het kind rustig en veilig kan slapen.

Kinderen die nog niet zelfstandig kunnen omdraaien mogen niet op hun buik slapen (zie beleid 'veilig slapen').

6.6 Verschonen en zindelijk worden

De pedagogisch medewerker verschoont het jonge kind regelmatig en is extra alert bij dunne ontlasting en/of rode billetjes.

Zindelijk worden is een individuele aangelegenheid. Spelenderwijs stimuleert de pedagogisch medewerker het kind zindelijk te worden. De pedagogisch medewerker prijst het kind dat naar de wc gaat en belooft het met vele complimentjes als het lukt. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de kinderen na het gebruik van het toilet de handen wassen.

Afhankelijk van het kind en na overleg met de ouders kan er worden gestart met een actieve zindelijkheidstraining.

6.7 Spel en activiteiten

6.7.1 Vrij spel

In de kinderopvangvoorzieningen neemt spelen een zeer belangrijke plaats in. Tijdens het spelen krijgt het kind de kans te experimenteren, te ontdekken en te ontmoeten. De pedagogisch medewerker stimuleert het kind daarom zoveel mogelijk te spelen, alleen of met andere kinderen.

De pedagogisch medewerker houdt toezicht op het spelende kind. Zij stimuleert het kind te spelen in verschillende hoeken en met verschillende materialen. De pedagogisch medewerker stelt duidelijke grenzen en regels voor het gebruik van spel materiaal en de omgang met de andere kinderen. De pedagogisch medewerker zorgt er tevens voor dat er goed en duurzaam speelgoed wordt aangeschaft, verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen en geschikt voor zowel jongens als meisjes en intercultureel.

6.7.2 Gerichte activiteiten

De pedagogisch medewerker biedt het kind tijdens de dag een aantal activiteiten aan. Deze activiteiten passen bij de leeftijd, de ontwikkeling en de interesses van het kind. De pedagogisch medewerker biedt deze activiteiten zowel aan individuele kinderen als aan de groep aan. De pedagogisch medewerker stimuleert het kind door zelf ook mee te spelen. Bij de activiteit gaat het niet zozeer om het eindproduct, maar om het plezier dat het kind beleeft tijdens de activiteit. Deze activiteiten dragen ook bij tot de stimulering van de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. De pedagogisch medewerker biedt een variatie van activiteiten waardoor deze gebieden goed tot hun recht kunnen komen.

Het gaat hier om de volgende ontwikkelingsgebieden:

- fijne en grove motorische ontwikkeling
- zintuiglijke ontwikkeling
- emotionele ontwikkeling
- creatieve ontwikkeling
- sociale ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling
- taalontwikkeling
- muzikale ontwikkeling

In de kindercentra staan de volgende vormen van activiteiten centraal om de ontwikkeling van het kind te stimuleren:

- Beeldende activiteiten en vaardigheden

Het kind krijgt de kans om met verschillende materialen te spelen en te experimenteren. Baby's worden gestimuleerd om verschillende materialen te betasten. Zodra het kind niet alles meer in zijn mond stopt, speelt het met water, zand, klei en vingerverf. Voor de oudere kinderen is tekenen en verven vooral een bewegingsexpressie.

Het jonge kind kan op de BSO volop experimenteren met vormen, kleuren en materialen. De pedagogisch medewerker stimuleert de fantasie van het kind door geen strak gerichte opdrachten te geven. Het kind krijgt daardoor de kans te werken met tekenmateriaal, verf, klei en andere materialen. De pedagogisch medewerker zorgt voor materiaal gericht op de leeftijd en belangstelling van de kinderen.

- Bewegingsactiviteiten

Er is voor alle kinderen ruimte om zich te kunnen bewegen. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de baby voldoende kan bewegen en gestimuleerd wordt te rollen, draaien en kruipen.

Met de peuters worden volop spelletjes gedaan die de motoriek van de peuter stimuleren, zoals bal-, dans- en bewegingsspelletjes.

- Spel- en sportvaardigheden

Op de BSO kan het kind verschillende spelactiviteiten doen en daarin vaardigheden ontwikkelen. De pedagogisch medewerker biedt verschillende spelvormen en speelmogelijkheden aan en neemt er zelf ook deel aan. De pedagogisch medewerker

organiseert samen met de kinderen ook sportwedstrijden, zoals voetbal of basketbal (zie beleid Sport en Beweging).

- Taal-, ontdek- en drama-activiteiten

Op het kinderdagverblijf nemen boeken en (voor)lezen een centrale plaats in. De baby kan zelf babyboekjes lezen en de peuters hebben een boekenhoek of boekenkast. De pedagogisch medewerker leest dagelijks voor en gebruikt boeken voor thema-activiteiten. Het kinderdagverblijf heeft goede contacten met de plaatselijke bibliotheek en neemt deel aan landelijke boek- en leesactiviteiten zoals het voorleesontbijt. Ook wordt, waar mogelijk, gebruikgemaakt van de hulp van zogenaamde voorleesvrijwilligers. De pedagogisch medewerker biedt het kind spelletjes aan waarin denken wordt gestimuleerd, zoals verschillende vormen van geheugenspelletjes, puzzels en constructiespelen zoals Duplo en Lego. De pedagogisch medewerker speelt zelf ook actief mee en laat zien wat voor mogelijkheden er zijn met dit speelgoed.

- Muzikale activiteiten

Op de groep wordt veel muziek gemaakt. Baby's luisteren graag naar muziek. Het geeft de baby een behaaglijk gevoel en zodra de baby kan zitten, neemt hij deel aan zingspelletjes. Peuters kunnen al snel zelf meezingen. Zingen en muziek maken vormen een belangrijk deel van het dagelijkse programma op het kinderdagverblijf. De peuters zingen zelf liedjes, bewegen erop en spelen samen. Als de pedagogisch medewerker cd's draait, kiest zij doelbewust de geschikte muziek voor de leeftijdsgroep. Er zijn diverse muziekinstrumenten. Tijdens de muziekactiviteiten stimuleert de pedagogisch medewerker het gebruik van deze instrumenten. De peuters maken ook zelf muziekinstrumenten. Muziek speelt een grote rol in het leven van het kind. De pedagogisch medewerker zingt graag met het kind. Het jonge kind kent al snel de gebaren bij de liedjes en houdt ervan om de liedjes herhaaldelijk te blijven zingen. De pedagogisch medewerker let bij het aanbieden van liedjes steeds meer op toonhoogte en de melodie. Het kind ontdekt dat samen zingen erg mooi en leuk kan zijn. Op de BSO zijn ook muziekinstrumenten. De pedagogisch medewerker biedt deze instrumenten aan, juist om bij het kind het gevoel van ritme en maat te stimuleren. Op de BSO kan het kind ook naar zelf meegebrachte muziek luisteren en daarop bijvoorbeeld dansen. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat het kind dit ongestoord kan doen, maar ook tijdens (dans)voorstellingen of playbackshows, bijvoorbeeld in de vakantieperiode.

- Sociale en fantasieactiviteiten

Kinderen spelen soms alleen en soms met elkaar. Om het gevoel van verbondenheid tussen kinderen te versterken, neemt de pedagogisch medewerker initiatieven om samen te spelen. Dit gebeurt door middel van kringspelletjes en expressieactiviteiten. Om de fantasie van het kind te stimuleren biedt de pedagogisch medewerker ook activiteiten aan zoals poppenkast, het gebruik van verkleedkleden en peutertoneel.

De pedagogisch medewerkers maken voor de groep een activiteitenplan, waarin staat welke activiteiten worden aangeboden.

6.7.3 Bijzondere activiteiten

Feesten en rituelen geven de kinderen een saamhorigheidsgevoel en bieden structuur in de indeling van bijvoorbeeld de seizoenen. De pedagogisch medewerkers organiseren samen met de ouders feestelijke activiteiten zoals zomerfeesten, Sinterklaas en kerstactiviteiten. Een goede manier om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling is het aanbieden van thema-activiteiten. Dit kunnen spontaan verzonden thema's zijn of naar aanleiding van belangrijke gebeurtenissen, zoals een huwelijk van een pedagogisch medewerker. Bij het verzinnen van activiteiten en thema's houden de pedagogisch medewerkers rekening met de culturele achtergrond van het kind. In het activiteitenplan (onderdeel van het vestigingswerkplan) staan de geplande activiteiten voor het betreffende kalenderjaar beschreven. Dit plan ligt voor de ouders ter inzage op de groep.

6.7.4 Computer en televisie

Op een aantal BSO's zijn televisie, dvd, wii en computer aanwezig. Deze middelen bieden het kind op de BSO ontspanning. De pedagogisch medewerker gaat gericht om met het aanbieden van deze middelen bijvoorbeeld in het kader van een thema. Zij betreft de kinderen bij het nadenken over het omgaan met de computer en spreekt samen met de kinderen af op welke wijze en hoelang zij er gebruik van maken. Kibeo is van mening dat gewelddadige, discriminerende en seksueel getinte programma's en computerspelletjes niet thuishoren op de BSO.

De pedagogisch medewerker stimuleert het kind om op een actieve en verantwoorde wijze met deze middelen om te gaan. Zij begeleidt de kinderen bij het gebruik van internet en zorgt voor computergames van goede kwaliteit (zie protocol Internet en sociale media).

Voor het kijken van films en tv programma's wordt altijd eerst de site van Kijkwijzer geraadpleegd.

Kijkwijzer waarschuwt ouders en opvoeders tot welke leeftijd een televisieprogramma of film schadelijk kan zijn voor kinderen. Kijkwijzer doet dat ten eerste met het geven van een leeftijds aanduiding: alle Leeftijden, 6 jaar, 9 jaar, 12 jaar en 16 jaar. Daarnaast zijn er de pictogrammen die de reden van het advies aanduiden: geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholmisbruik en grof taalgebruik.

6.7.5 Buiten spelen

Buiten spelen is goed omdat het kind daardoor zijn energie kwijt kan en zijn lichamelijke ontwikkeling wordt gestimuleerd. Tijdens het buiten spelen wordt het kind in de gelegenheid gesteld zelf contacten te leggen met andere kinderen, ook buiten de eigen groep. De kinderen spelen dan ook zoveel als mogelijk buiten. De pedagogisch medewerker houdt hierop toezicht. Soms speelt zij mee met de kinderen, de andere keer stelt ze zich afzijdig op. Het kind wordt hierdoor gestimuleerd zelfstandig om te gaan met andere kinderen.

7. Contact met ouders

Een goed contact tussen ouders en de pedagogisch medewerkers is de basis voor het welzijn van het kind op de groep. Kibeo hecht daarom veel waarde aan goede overlegvormen tussen ouders en de pedagogisch medewerkers en ouders en de organisatie. Ouders moeten de gelegenheid krijgen om de pedagogisch medewerker goed te informeren over de verzorging en opvoeding van hun kind. De pedagogisch medewerker staat open voor hun opvattingen en past deze toe, voor zover mogelijk binnen het groepsverband van het kindcentrum. Door de opleiding en de ervaring van de pedagogisch medewerker is zij in staat de ouders te ondersteunen in opvoedingsvraagstukken en eventueel adviezen te geven.

Om de communicatie optimaal te laten verlopen zijn er verschillende vormen van overleg. Deze vormen worden hier kort toegelicht.

7.1 Kennismakingsgesprek

Kibeo vindt het belangrijk dat ouders een goede indruk krijgen van het kindercentrum van hun keuze. Daarom kunnen zij een bezoek brengen aan het kindercentrum. Tijdens dit bezoek worden zij ontvangen door de pedagogisch medewerker en rondgeleid op de vestiging. De ouders wordt uitgelegd wat de werkwijze van Kibeo is en zij krijgen alle tijd om vragen te stellen en de sfeer te proeven.

7.2 Intakegesprek

Zodra de ouders een definitieve keuze hebben gemaakt en de plaatsing is geregeld, vindt er een intakegesprek plaats. In dit gesprek wordt ouders en kind verteld wie de mentor van het kind is. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat ouders in dit gesprek de ruimte krijgen om over hun kind te vertellen. Zij kunnen ook allerlei vragen stellen over de opvang en de verzorging van hun kind. De pedagogisch medewerkers informeren hen vervolgens over de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf. Er worden afspraken gemaakt over de opvang en verzorging van het kind.

De pedagogisch medewerker informeert de ouders ook over de verschillende vormen van overleg en informatievoorziening. Deze uitwisseling heeft als doel tot overeenstemming te komen. Het is een eerste stap naar een vertrouwensrelatie tussen ouders en pedagogisch medewerker.

7.3 Evaluatie na drie maanden

Drie maanden na de plaatsing van het kind vindt er standaard een evaluatie plaats. Dit kan mondeling en digitaal via de website van Kibeo. In deze evaluatie kunnen de ouders hun mening geven over hun ervaringen gedurende deze drie maanden. De pedagogisch medewerker informeert de ouders over de wijze waarop het kind zich ontwikkelt binnen de groep. Deze uitwisseling heeft tot doel de opvang en de verzorging van het kind te optimaliseren.

7.4 Oudergesprek

Kibeo biedt ouders één keer per jaar een oudergesprek aan. In dit gesprek wisselen zij hun ervaringen met het kind in het afgelopen jaar uit. Centraal in dit gesprek staan het welzijn van het kind en de ontwikkeling van het kind in de afgelopen periode. De pedagogisch medewerker gebruikt de KIJK!, de kleine KIJK of het kindportretje, een instrument om de ouders tijdens dit gesprek een duidelijk beeld te geven van de ontwikkeling van hun kind in de kinderopvang. Ouders kunnen zelf, als zij daar behoefte aan hebben, een tussentijds oudergesprek aanvragen bij de pedagogisch medewerker (zie ook paragraaf 8.1).

7.5 Begroeten en afscheid nemen (brengen en halen)

Op het kinderdagverblijf beginnen de kinderen iedere dag met het afscheid van hun ouders en het begroeten van de pedagogisch medewerkers en andere kinderen. Bij binnenkomst en vertrek wordt iedere kind gedag gezegd .

Bij het brengen van het kind is er even de gelegenheid om informatie uit te wisselen over het kind. Als de ouder het kind ophaalt, is er ook even tijd om informatie uit te wisselen. De pedagogisch medewerker geeft in het kort een verslag over de dag en meldt bijzonderheden Bij kinderen tot 1 jaar schrijft de pedagogisch medewerker een verslag in het heen-en-weerschriftje. Dit verslag gaat vooral over de verzorging, de voeding, het slapen en eventuele bijzonderheden.

7.6 Ouderavond

Iedere vestiging organiseert minstens één keer per jaar een ouderavond. Het onderwerp van de avond wordt in samenwerking met de ouders vastgesteld. Het karakter van de avond is overwegend informatief, maar is ook een gelegenheid om elkaar beter te leren kennen. Daarnaast wordt er op elke vestiging één keer per jaar een feestelijke bijeenkomst voor kinderen, ouders en groepsleiding georganiseerd.

7.7 Tevredenheidsonderzoek

Kibeo houdt regelmatig een tevredenheidsonderzoek onder haar klanten. In dit onderzoek wordt de mate van tevredenheid van ouders gepeild aan de hand van vragen over de vorm van opvang, de organisatie en het beleid van Kibeo. De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om het beleid van de organisatie te optimaliseren. De resultaten worden bekendgemaakt via de nieuwsbrief en de website.

7.8 Klachten

Kibeo hecht er grote waarde aan dat ouders vragen en opmerkingen kunnen richten aan de direct betrokkenen van de opvang van hun kind. Het kan echter gebeuren dat de ouder zich niet direct wil wenden tot de pedagogisch medewerker van het kindcentrum. De ouder kan zich in dat geval wenden tot de unitmanager of de Locatie Ouderraad (LOR) van het kindcentrum. Kibeo beschikt over een beleid Klachten waarin de interne en externe klachtenprocedure zijn beschreven. Dit is te vinden op www.kibeo.nl.

7.9 Ouderinspraak

Kibeo wil in samenspraak met ouders haar beleid vaststellen, uitvoeren en bijstellen. Hiervoor zijn twee soorten van ouderinspraak ingesteld.

Op elke vestiging is in principe een Locatie Ouderraad (LOR) gevormd. In deze ouderraad worden zaken besproken die direct betrekking hebben op de betreffende locatie. Dit overleg vindt plaats tussen een delegatie van ouders en de pedagogisch medewerkers van de vestiging. Samen met de ouderraad organiseren de pedagogisch medewerkers activiteiten.

Wanneer er geen LOR is gevormd, pleegt de vestiging inspanningen om ouders te interesseren voor vorming van een LOR. Met ingang van 1/1/2016 wordt het wettelijk verplicht om in ieder geval voor vestigingen met 50 kindplaatsen of meer een oudercommissie in te stellen. Kleinere Vestigingen zonder oudercommissie dienen alternatieve manieren van ouderraadpleging toe te passen. Kibeo ontwikkelt hiervoor een werkwijze.

Kibeo heeft ook een overkoepelende ouderraad. Dit is de Cliëntenraad. Zij is de vertegenwoordiging van alle verschillende ouderraden. De Cliëntenraad behartigt de belangen van ouder/verzorger en kind. Daarnaast adviseert zij de bestuurder over alles wat direct of indirect van invloed is op de kwaliteit van de opvang. De leden van de Cliëntenraad zijn ouders die gebruikmaken van een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peutergroep of een gastouder voor de opvang van hun kind(eren). De locatieouderraden kunnen de Cliëntenraad machtigen om hun adviesrecht op algemene zaken uit te oefenen.

8. Welbevinden kinderen

8.1 (Kleine) KIJK en Kindportretje

Minstens eenmaal per jaar, rond de verjaardag van het kind, onderzoeken de pedagogisch medewerkers hoe het gaat met ieder kind bij Kibeo. Dit 'meten van welbevinden' maakt duidelijk of het kind zich goed ontwikkelt en of het zich thuis voelt in de opvang. Zo wordt zichtbaar of er in de opvang aanpassingen nodig zijn om de ontwikkeling van het kind bevorderen. De ouders krijgen door dit meten informatie over hoe het met hun kind op de opvang gaat (beleid meten van welbevinden).

Als instrument om het welbevinden van individuele kinderen te meten, hanteert Kibeo de KIJK! of Kleine KIJK in de dagopvang en het kindportretje in de buitenschoolse opvang. Dit zijn leeftijdsafhankelijke observatiemethoden waarmee de pedagogisch medewerker evalueert hoe het kind zich ontwikkelt en hoe het in de opvang functioneert.

De uitkomst van de observatie en de vergelijking met eerdere observaties zijn onderwerp van een oudergesprek. Dit gesprek vindt jaarlijks plaats. Ouders ontvangen jaarlijks rond de verjaardag van het kind een uitnodiging voor dit gesprek.

Een kopie van de kindobservatie blijft bewaard in het kinddossier van het kindercentrum. De bewaartermijn is bepaald in het privacyreglement van Kibeo.

8.1.1 Kijk

Bij twijfel over de ontwikkeling van een kind wordt een KIJK-registratie ingevuld. De KIJK-registratie is een observatie- en registratie-instrument waarmee de totale ontwikkeling van jonge kinderen in beeld wordt gebracht. Op de peuterplusgroepen (zie 9.3) wordt altijd een KIJK-registratie ingevuld. Wanneer uit de KIJK blijkt dat er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind zijn, komt het kind in aanmerking voor VVE (zie hoofdstuk 9).

8.2 Zieke kinderen

Voor een kind dat zich niet lekker voelt of dat ziek is, is de opvang doorgaans geen goede plek. Het kindercentrum is namelijk onvoldoende toegerust om aan een ziek kind de extra aandacht te geven die het op zo'n moment nodig heeft. Hierdoor komt het welbevinden van het kind in het gedrang, maar ook de taakuitvoering van de pedagogisch medewerker. Zij kan nu eenmaal niet al haar aandacht aan het ene kind geven terwijl er ook nog andere kinderen om verzorging en aandacht vragen (zie beleid ziekte).

8.3 Kinderen met een handicap

Kibeo is een maatschappelijke onderneming. Zij heeft in die zin ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van deelname van alle kinderen aan haar kinderopvangvoorzieningen. Deze verantwoordelijkheid is echter gericht op dienstverlening en niet op hulpverlening. Voor deelname van kinderen met een handicap heeft Kibeo een protocol ontwikkeld, waarin duidelijk wordt op welke wijze en onder welke voorwaarden deze kinderen kunnen worden toegelaten op de kindercentra.

8.4 Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Kibeo werkt met de [Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld](#). De Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld beschrijft hoe medewerkers geacht worden te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast bevat de Meldcode een route hoe te handelen

bij vermoedens van kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht en een route hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Elke stap binnen de routes wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht.

De Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling van Kibeo is gebaseerd op de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die de Brancheorganisatie Kinderopvang voor de branche kinderopvang ter beschikking heeft gesteld. De Meldcode is beschikbaar in het kwaliteitshandboek van Kibeo.

9. Voor- en Vroegschoolse Educatie

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) heeft als doel om taalachterstanden bij kinderen van 2 tot 6 jaar te voorkomen en in te halen. Daardoor worden de kansen op een goede schoolloopbaan vergroot. Kibeo wil dat kinderen met een zo klein mogelijke achterstand aan de basisschool beginnen. Op de meeste peutergroepen en kinderdagverblijven van Kibeo wordt gewerkt met een van de VVE programma's: Uk&Puk of Bas.

9.1 Opvallend gedrag

Elk kind is anders en vertoont daardoor ander gedrag. De pedagogisch medewerker is deskundig en kan hier goed mee omgaan. Soms vertoont een kind gedrag dat duidelijk anders is dan wat op basis van ontwikkelingsniveau en in vergelijking met andere kinderen mag worden verwacht. Wanneer dit aan de orde is, overlegt de pedagogisch medewerker met haar collega's. Indien nodig, zal hierna een overleg plaatsvinden met de ouders. In dit overleg wordt het gedrag besproken en worden eventueel vervolgafspraken gemaakt over observatie en externe begeleiding. De handelingswijze bij opvallend gedrag is beschreven in het protocol ontwikkelingsproblemen bij kinderen.

9.2 Doorgaande lijn

Kibeo heeft breed toegankelijke kinderopvangvoorzieningen, verspreid over de regio. Daar waar mogelijk werkt de vestiging samen met andere voorzieningen in de wijk of in de dorpsgemeenschap. Dit met het oog op signalering en preventief handelen ten aanzien van opvoedproblemen en achterstanden bij het kind. De nadruk in deze contacten ligt bij de basisscholen en jeugdgezondheidszorg in de wijk of het dorp waarin de kinderopvang is gevestigd. De pedagogisch medewerker overlegt op structurele wijze met de leerkrachten van de onderbouw en medewerkers van het consultatiebureau. Zodoende wordt er een doorgaande lijn gerealiseerd in het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Het overleg met de basisschool en jeugdgezondheidszorg vindt plaats na toestemming van de ouders.

Kibeo streeft ernaar deze contacten te intensiveren en alle pedagogisch medewerkers van Kibeo te scholen in een systematische kennisoverdracht tussen kinderopvang en basisschool en consultatiebureau.

9.3 Peuterplusgroepen/derde dagdeel

Soms sluit de zorg die we kunnen bieden niet aan bij wat kinderen nodig hebben. Sommige kinderen hebben extra aandacht en begeleiding nodig. De reguliere opvanguren zijn dan niet toereikend. Kibeo biedt door middel van extra opvanguren deze kinderen, maar ook hun ouders, meer ondersteuning. Mede om ervoor te zorgen dat kinderen toch naar een reguliere basisschool kunnen doorstromen. De financiering van de peuterplusgroepen/derde dagdeel ligt bij de gemeenten. Ouders hoeven voor deze extra opvanguren niet te betalen.

Doelgroep zijn die kinderen bij wie na het uitvoeren van de KJK-registratie blijkt dat ze extra aandacht en ondersteuning nodig hebben op het gebied van:

- taalspraakontwikkeling;
- gedrag (omgaan met zichzelf en omgaan met anderen);
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- spelontwikkeling;
- zelfredzaamheid;
- cognitieve ontwikkeling.

9.4 Doorverwijzen

Bij een eventuele achterstand of een ontwikkelingsprobleem van een kind stelt de pedagogisch medewerker van het kind een handelingsplan op. In overleg met de ouders wordt het handelingsplan uitgevoerd op de groep. Waar nodig krijgt de pedagogisch medewerker hierbij advies of ondersteuning van een pedagogisch specialist of van de pedagoog van Kibeo. In overleg met de ouders kan ook advies gevraagd worden aan, of doorverwezen worden naar Auris, huisarts, consultatiebureau, CJG, etc. Voor een verdere uitwerking van VVE bij Kibeo zie het beleid VVE.

10. Inrichting

10.1 Inrichting binnen

De groepsruimte is door middel van speelhoeken kindvriendelijk ingericht zodat het kind zelf spelmaterialen kan pakken. Het kind kan ook zelf een keuze maken in welke speelhoek het wil spelen.

De speelhoeken hebben de volgende kenmerken:

- zij zijn tijdens het vrije spel toegankelijk
- een speelhoek is ingericht om de ontwikkeling van het kind op een bepaald gebied te stimuleren
- kinderen kunnen er samen spelen, maar ook alleen

Speelhoeken kunnen zijn:

- leeshoek
- bouwhoek
- poppenhoek
- verkleedhoek
- rusthoek
- zand-, watertafel
- klimhuisje

10.2 Inrichting buiten

De inrichting van de buitenruimte is net zo belangrijk als de inrichting van de binnenruimte. Buitenruimtes bij Kibeo zijn aantrekkelijk, avontuurlijk en natuurlijk ingericht. Het kind gaat graag op onderzoek uit. Kibeo vindt het belangrijk dat het kind buiten uitdaging vindt om te onderzoeken. Spelen met water, een goede zandbak en een natuurvriendelijke speelruimte stimuleren de ontdekkingsdrift van het kind. De speeltoestellen voldoen aan de eisen uit het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen (zie beleid buitenruimten).

10.3 Interieurrichtlijnen

Kibeo heeft interieurrichtlijnen die gelden voor elke vestiging. Zeker op nieuwe en recent verbouwde vestigingen zijn deze interieurrichtlijnen goed te zien. Ook zijn er afspraken gemaakt over opruimen. De locaties zijn altijd opgeruimd en goed verzorgd. De vluchtwegen zijn goed toegankelijk en de gangen zijn vrij zodat er altijd overzicht is. Ook de speelruimten zijn opgeruimd. Dit geeft de kinderen rust en structuur. Speelgoed is vrij toegankelijk voor de kinderen. In verband met de veiligheid wordt speelgoed dat niet geschikt is voor alle leeftijden in gesloten kasten of op een onbereikbare plaats voor de kinderen opgeborgen. Op opbergbakken staan afbeeldingen zodat de kinderen weten wat erin zit en waar het weer moet worden opgeborgen. Werkjes van de kinderen hangen voor zover als mogelijk op kind hoogte. Kinderen kunnen er naar kijken en aanwijzen wat ze gemaakt hebben. Werkstukken van de kinderen (of waar ze nog aan bezig zijn) blijven staan op bijvoorbeeld de kasten. Er liggen dan ook verder geen losse spullen op de kasten zodat de werkstukken goed zichtbaar zijn voor kinderen en ouders. De deuren en ramen zijn vrij van beschilderingen zodat de kinderen vrij zicht naar buiten hebben.

Bijlage 1 De ontwikkeling van het kind

Bij Kibeo komen kinderen tussen 0 jaar en de leeftijd waarop ze de basisschool verlaten, op de verschillende vormen van kinderopvang. De ontwikkeling van het kind in deze periode is enorm. Een baby bevindt zich nog in een stadium van volledige afhankelijkheid en een kind van 12 jaar is bijna zelfstandig. Kibeo zorgt ervoor dat haar vormen van kinderopvang zijn ingericht op basis van leeftijd en ontwikkelingsfasen van de kinderen in de groep. De manier waarop de pedagogisch medewerker omgaat met de kinderen is sterk afhankelijk van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.

In dit hoofdstuk schetsen wij in het kort de ontwikkeling van het kind tussen 0 en 13 jaar. Er wordt ook aangegeven op welke wijze de pedagogisch medewerker inspeelt op de ontwikkelingsfase van het kind.

Baby van 0 tot 1,5 jaar

Als een baby wordt geboren, heeft de baby alles in zich om zich te ontwikkelen tot een volwaardig mens. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door de natuurlijke groei en de stimulans van buitenaf. Een kind dat opgroeit in een stimulerende omgeving zal zich beter ontwikkelen.

De ontwikkeling van een baby gaat erg snel:

Motorisch

Een baby grijpt om zich heen en kijkt naar alles in zijn directe omgeving. Op het kinderdagverblijf ligt een baby op een veilige plek, omringd door babyspeelgoed. De pedagogisch medewerker speelt met de baby, praat tegen hem en stimuleert hem om te rollen, draaien, zich op te trekken en rond te kijken. Enige tijd later gaat de baby kruipen en zelfs staan. De baby krijgt dan meer ruimte op de groep en de pedagogisch medewerker helpt hem bij zijn eerste stapjes. Doordat de baby op stap gaat, ontmoet hij ook andere kinderen. Deze eerste contacten stimuleren het kind in zijn sociale ontwikkeling. De fijne motoriek ontwikkelt zich ook in deze fase. De baby pakt van alles vast en stopt het in zijn mond. De pedagogisch medewerker speelt met de baby en stimuleert hem tot zelfstandig spelen.

Zintuigelijk

De zintuigen van de baby zijn na de geboorte direct actief. De zintuigen zorgen voor de eerste contacten met de wereld om hem heen. Kijken, horen, voelen en ruiken. Op het kinderdagverblijf wordt hier actief op ingegaan. De pedagogisch medewerker maakt veel lichamelijk contact met de baby en knuffelt de baby regelmatig. De aankleding en het kleurgebruik op de groep is een stimulans voor de zintuiglijke ontwikkeling van de baby.

Cognitief

Tot slot ontwikkelt de baby zich ook op cognitief niveau. Juist door een gevarieerde omgeving en een actief aanbod leert de baby onderscheid te maken en verbanden te leggen. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van het leren en de taalontwikkeling. Door met baby's te praten en te zingen, krijgt de baby de kans om ook geluidjes te maken, te luisteren en te oefenen in taal.

De dreumes van 1,5 tot 2 jaar

Zodra een baby gaat lopen, spreken we van een dreumes. Een dreumes gaat lopen, klimmen en rennen. Dit gebeurt nog wel met vallen en opstaan. Hij is erg actief en kan steeds beter kleine handelingen uitvoeren. Op het kinderdagverblijf maakt de dreumes puzzels met grote stukken, bouwt torens, speelt met auto's en met poppen. De pedagogisch medewerker biedt gerichte activiteiten aan zoals samen een puzzel maken of samen met de Duplo spelen. De zintuigen van de dreumes ontwikkelen zich steeds verder. Hij krijgt sterke voorkeuren voor bepaalde smaken en geniet van muziek en bewegingsliedjes. De dreumes leert meer woordjes, begint twee-woordzinnnetjes te zeggen en vindt eenvoudige prentenboeken lezen ook erg leuk. De dreumes doet graag mee op de groep. De pedagogisch medewerker stimuleert hem tot meezingen, meeluisteren en meepraten in de groep.

De dreumes geniet van spelen op de groep. Hij kijkt naar andere kinderen, speelt ernaast en bemoeit zich soms met andere kinderen. Hij vindt zichzelf wel het middelpunt van de wereld. De pedagogisch medewerker stimuleert juist het spelen tussen dreumes en de andere kinderen.

Peuter van 2 tot 4 jaar

Wanneer een kind 2 jaar is, spreken we van een peuter. Een belangrijk aspect van de peuter is zijn persoonlijkheidsontwikkeling. De uitdrukking "Ik ben twee, en ik zeg nee!" is echt van toepassing op de jonge peuter. De peuter bevindt zich dan in de koppigheidsfase. De peuter ontdekt zichzelf en onderzoekt de grenzen van wat wel en niet mag. De pedagogisch medewerker op het kinderdagverblijf of de peutergroep geeft de peuter juist de ruimte om deze grenzen te ontdekken, bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen. De peuter groeit ook sterk in deze periode. Hij kan al goed lopen, klimmen, rennen, fietsen en dansen. Hij leert tekenen en ontwikkelt een eigen peuterschrift. De pedagogisch medewerker stimuleert deze creatieve ontwikkeling en benadrukt dat de beleving van de activiteit belangrijker is dan het eindproduct. Hierdoor wordt de motivatie en het zelfvertrouwen van de peuter versterkt.

De peuter is nieuwsgierig, stelt veel 'waarom' vragen en bouwt een fantasiewereld met eigen regels en wetten. Daarin past op zeker moment een ander kind en zo ontstaan de eerste vriendschappen op het kinderdagverblijf of de peutergroep. Als een peuter bijna 4 jaar is, kan hij zich goed uitdrukken, is leesgierig en neemt actief deel aan groepsactiviteiten. De pedagogisch medewerker stimuleert de peuter om geconcentreerd een activiteit te doen en deze ook af te maken. Dit doet zij door een rustige omgeving te creëren en hem te complimenteren met zijn gedrag.

Schoolkind van 4 tot 7 jaar

Het kind nadert in deze periode de voltooiing van zijn taalontwikkeling. Hij is in staat zich goed uit te drukken en kent als 4 jarige al zo'n 2000 woorden. In deze periode leert het kind ook schrijven, lezen en rekenen. Het kind speelt samen met vriendjes, maar heeft tijdens het spel nog wel behoefte aan steun van de pedagogisch medewerker. Op de buitenschoolse opvang is het voor het kind belangrijk dat er een duidelijke structuur is en de pedagogisch medewerker heeft daarin een sturende rol. Het kind leert steeds beter omgaan met zijn emoties. Dit doet hij door erover te praten, maar zeker ook door erover te spelen op zijn eigen manier. De buitenschoolse opvang biedt als vrijetijdsomgeving de ruimte om deze emoties te verwerken. Samen met andere kinderen kan het kind een fantasiewereld opbouwen. Op de buitenschoolse opvang zijn verkleedspullen en mogelijkheden om binnen en buiten hutten te bouwen.

Het kind krijgt steeds meer interesse voor de wereld en wil er alles over weten. Hij wil ook graag bouwen en dingen maken. Op de buitenschoolse opvang zorgt de pedagogisch medewerker ervoor dat er interessante en leuke boeken zijn en constructiemateriaal dat geschikt en uitdagend is voor deze leeftijdsgroep.

Het schoolkind van 8 tot 13 jaar

Het kind tussen 8 en 13 jaar leert zichzelf en de wereld steeds beter kennen. Hij ontdekt dat er verschillen zijn tussen jongens en meisjes, tussen goed en kwaad en vertrouwd en niet-vertrouwd. De vriendschappen spelen zich vooral af tussen kinderen van hetzelfde geslacht. Het kind vergelijkt ook. Wie is er sterker of wie is er slimmer. Op de buitenschoolse opvang zijn ook deze verschillen aanwezig. De nadruk op competitie tussen kinderen is op de buitenschoolse opvang minder groot dan op school. De groep is kleiner waardoor er minder snel kampen ontstaan. De pedagogisch medewerker op de buitenschoolse opvang is zelf ook roldeurbrekend omdat zij met even veel gemak meevoetbalt als met de K'nex of Lego bouwt.

Het kind groeit steeds meer naar zelfstandigheid en onafhankelijkheid. Het kind wil spelen en daarbij zelf bepalen met wie en zonder direct toezicht van volwassenen. Het kind gaat spelletjes doen en leert zelf de spelregels toe te passen. Het kind zondert zich af en wil niet met de kleintjes spelen of meedoen aan verplichte activiteiten. De pedagogisch medewerker op de buitenschoolse opvang is voor deze kinderen vooral voorwaardenscheppend bezig en fungeert als achterwacht. Toch heeft elk kind een vertrouwenspersoon nodig. De pedagogisch medewerker biedt het kind dit vertrouwen.

Als een kind ongeveer 11 jaar is, breekt de puberteit aan. Meisjes ontdekken de jongens, en andersom. Het lichaam maakt een versnelde groei door, terwijl de emotionele ontwikkeling nog wat achterblijft. Van volwassenen moet dit kind niets hebben, maar hij zoekt wel iemand op wie hij kan vertrouwen, juist op momenten van grote onzekerheid. In deze laatste fase van de buitenschoolse opvang laat de pedagogisch medewerker het kind, op basis van gezamenlijke afspraken, geheel zelfstandig beslissen wat hij doet. Het kind krijgt ook de gelegenheid buiten de buitenschoolse opvang te spelen of aan activiteiten mee te doen zoals sport, muziekles en dergelijke.

Bijlage 2 Begrippenlijst

	Begrip	Definitie	Opmerkingen
1	Stamgroep	Een vaste groep kinderen in de dagopvang met vaste pedagogisch medewerkers met een vaste ruimte.	Dit geldt voor structurele roosters, behoudens ziekte, (bij)scholing, verlof of vakantie.
2	Vaste pedagogisch medewerker (dagopvang)	Een pedagogisch medewerker die toegewezen is aan een vaste stamgroep per opvangdag.	Aan een kind in de leeftijd van 0-1 jaar worden maximaal 2 vaste pedagogische medewerkers gekoppeld. Aan een kind in de leeftijd van 1-4 jaar worden maximaal 2 vaste pedagogische medewerkers gekoppeld. Per opvangdag is minimaal één van deze pedagogisch medewerkers werkzaam op de groep van dat kind. Indien in grotere groepen met 3 pedagogisch medewerkers tegelijk wordt gewerkt, dan worden er maximaal 3 respectievelijk 4 vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Zie ook paragraaf 3.3. van dit beleid.
3	Stamgroepruimte	Een vaste, passend ingerichte ruimte in de dagopvang waar het kind in de dagopvang het grootste deel van de dag aanwezig is. Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroepruimtes	
4	Vaste ruimte in relatie tot halen en brengen	In principe hebben alle kinderen een vaste stam-/basisgroep. Wel kan besloten worden om kinderen in een andere ruimte te ontvangen of weer op te laten halen waarbij een vaste pedagogisch medewerker aanwezig is. Voor zowel kinderen als ouders moet inzichtelijk zijn welke ruimte dit is.	Het gaat hierbij om het begin en einde van de opvangdag. (Convenant)

Dit document is afgedrukt op 05-06-2018.

5	Vaste ruimte in relatie tot samenvoegen groepen op bepaalde dagen	Indien het kind aantal het toelaat, kunnen stamgroepen samengevoegd worden tot één groep waarbij in principe een vaste pedagogisch medewerker aanwezig is, uitgaande van een kloppende PKR. Voor zowel kinderen als ouders moet inzichtelijk zijn welke ruimte en welke groep dit is.	Bijvoorbeeld tijdens vakanties en dagen met een (structureel) lage bezetting. (Convenant). Bij Kibeo wordt dit in de huisregels vermeld
6	Incidenteel extra dag(deel) afnemen	Een dag(deel) waarvoor opvang wordt afgenomen welke buiten de vaste contracturen valt.	Voorwaarde is dat maximale stamgroeps grootte / basisgroep grootte evenals aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (PKR). Convenantpartijen zijn van mening dat geborgenheid en gevoel van veiligheid voor kind en voor de groep als geheel voorop staan. (Convenant) Indien de extra opvang op een andere dan de vaste stam- of basisgroep plaatsvindt, is vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouders nodig.
7	Structureel dag(deel) op andere vaste groep	Uitgangspunt is dat bij het afnemen van een extra dag(deel) het kind in de oorspronkelijke stam-/basisgroep geplaatst wordt. Wanneer de groeps grootte het niet toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen, kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag/ dat dagdeel in een andere groep te plaatsen.	Schriftelijke toestemming van ouders is nodig. Indien deze situatie zich voordoet, mag een kind in maximaal 1 andere groep geplaatst worden, waarbij de eis van maximaal 2 stamgroep ruimtes wordt losgelaten. Zodra plek is op de oorspronkelijke stam- of basisgroep wordt het kind automatisch overgeplaatst
8	Basisgroep	Een vaste groep kinderen in de BSO	
9	Pedagogisch medewerker (BSO)	Een pedagogisch medewerker die toegewezen is aan een basisgroep.	Er worden geen specificaties gegeven over het maximum aantal pedagogisch medewerkers per kind (ook i.v.m. open deurenbeleid en flexibiliteit).

10	Achterwachtregeling dagopvang en buitenschoolse opvang	Indien de mogelijkheid bestaat dat er slechts een pedagogisch medewerker aanwezig is op het moment dat er kinderen aanwezig zijn op de vestiging, is er een achterwachtregeling van toepassing. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwacht beschikbaar dient te zijn die binnen 15 minuten in de vestiging aanwezig kan zijn. Inzichtelijk moet zijn wie deze persoon is en waar deze te bereiken is. Tevens dient deze achterwacht tijdens de openingstijden bereikbaar te zijn.	
11	Achterwacht	Een meerderjarig persoon met wie de aanbieder aantoonbaar de afspraak heeft gemaakt dat deze wordt ingezet in geval van een noodsituatie.	
13	Drieuursregeling	In de dagopvang is het toegestaan dat ten hoogste drie uur per dag minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kindratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers. Is er in zo'n situatie slechts één pedagogisch medewerker in het kindercentrum, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene in het kindercentrum aanwezig. Een locatie die gebruikmaakt van deze mogelijkheid legt op een formulier bij de huisregels vast op welke tijden wordt afgeweken.	

14	Halfuursregeling bso	In de buitenschoolse opvang is het toegestaan om ten hoogste een half uur per dag minder beroepskrachten in te zetten dan volgens de beroepskracht-kindratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers. Is er in zo'n situatie slechts één pedagogisch medewerker in het kindercentrum, dan is ter ondersteuning ten minste één andere volwassene in het kindercentrum aanwezig. Wanneer buitenschoolse opvang wordt aangeboden gedurende de hele dag, is de wijze van afwijking volgens de drieuursregeling van toepassing.	Rkkip art 6 lid 8
15	Opendeurenbeleid	Een pedagogische methode waarbij kinderen de gelegenheid krijgen om binnen de locatie, buiten de eigen vaste ruimte met kinderen van andere groepen te spelen	
16	Wenbeleid Intern	Beleid dat beschrijft hoe omgegaan wordt met kinderen die doorstromen naar een andere groep binnen een kindercentrum.	Zie pedagogisch beleid hoofdstuk 6.1
17	Wenbeleid extern	Beleid dat beschrijft hoe omgegaan wordt met het wennen van kinderen die instromen op een kindercentrum. Wennen gebeurt op basis van een schriftelijke overeenkomst met de ouders van het kind.	Zie pedagogisch beleid hoofdstuk 6.1